

2022

SOCIOLOGY

Paper: SOC-HE-6036

(Indian Sociological Traditions)

(Honours Elective)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Choose the correct answer (any ten): 1×10=10
   শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো দহটা):
  - (a) The Remembered Village is a book based on the ethnological work of M. N. Srinivas. In which of the following villages, the ethnological work was carried out by the author?

The Remembered Village গ্ৰন্থন এম. এন. শ্রীনিবাসৰ নৃগোষ্ঠীয় অধ্যয়নৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত। তলৰ কোনখন গাঁৱত শ্রীনিবাসে নৃগোষ্ঠীয় অধ্যয়নটি সমাপন কৰিছিল?

(i) Sitapur / সীতাপুৰ

3 (Sem-6/CBCS) SOC HE 3

2022

SOCIOLOGY

Paper: SOC-HE-6036

(Indian Sociological Traditions)

(Honours Elective)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- 1. Choose the correct answer (any ten): 1×10=10 শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা (যি কোনো দহটা):
  - (a) The Remembered Village is a book based on the ethnological work of M. N. Srinivas. In which of the following villages, the ethnological work was carried out by the author?

The Remembered Village গ্রন্থন এম. এন. শ্রীনিবাসৰ নৃগোষ্ঠীয় অধ্যয়নৰ ওপৰত প্রতিষ্ঠিত। তলৰ কোনখন গাঁৱত শ্রীনিবাসে নৃগোষ্ঠীয় অধ্যয়নটি সমাপন কৰিছিল?

(i) Sitapur / সীতাপুৰ

- (ii) Rampura ৰামপুৰা
- (iii) Ramgarh ৰামগড়
- (iv) All of the above ওপৰৰ আটাইকেইটা
- (b) The English word 'caste' is derived from casta, a word common in the languages of ইংৰাজী 'caste' শব্দটি casta শব্দৰ পৰা সৃষ্টি হৈছে, যিটো বেলেগ ভাষাত বহলভাৱে ব্যৱহৃত। এই ভাষাবোৰ হ'ল
  - (i) Latin and Greek লেটিন আৰু গ্ৰীক
  - (ii) English and French ইংৰাজী আৰু ফৰাচী
  - (iii) Urdu and Parsi উৰ্দু আৰু পাটী
  - (iv) Spanish and Portuguese ম্পেনিছ আৰু পৰ্তুগীজ

(c) Who introduced the word *Harijan* to the Dalits?

দলিতসকলক 'হৰিজ্বন' শব্দটিৰে পৰিচয় কোনে কৰাই দিছিল ?

- (i) A. R. Desai এ. আৰ. দেশাই
- (ii) M. N. Srinivas এম. এন. শ্রীনিবাস
- (iii) Mahatma Gandhi মহাস্মা গান্ধী
- (iv) D. N. Dhanagare ডি. এন. ধানাগৰে
- (d) Who is the author of the book, Kinship Organization in India?

Kinship Organization in India গ্ৰন্থবনৰ লেখক কোন ?

- (i) D. P. Mukerji ডি. পি. মুখার্জী
- (ii) M. N. Srinivas এম. এন. শ্রীনিবাস
- (iii) Irawati Karve ইৰাৰতী কাৰ্ডে
- (iv) Friedrich Engels ফেডৰিক এনজেলছ

(e) The name of Patrick Geddes is associated with the emergence of sociology as a formal discipline in Indian Universities. In which University did he work?

> সমাজতত্ত্ব এক আনুষ্ঠানিক বিষয় হিচাপে ভাৰতীয় বিশ্ববিদ্যালয়সমূহত অন্তর্ভুক্তিৰ সৈতে পেট্রিক গিডিছৰ নামটো জড়িত। তেওঁ কোন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৈতে জড়িত?

- (i) Gauhati University গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
- (ii) Delhi University দিল্লী বিশ্ববিদ্যালয়
- (iii) University of Mysore মহীশৃৰ বিশ্ববিদ্যালয়
- (iv) University of Bombay বোম্বে বিশ্ববিদ্যালয়
- (f) According to Irawati Karve, which of the following States constitute the Northern Zone of Kinship Organization in India? ইৰাৱতী কাৰ্ভেৰ মতে তলৰ কোনকেইখন ৰাজাই উত্তৰীয় অঞ্চল সমগোত্ৰীয় সংগঠন প্ৰতিনিধিত্ব কৰে?
  - (i) Punjab, Uttar Pradesh, Bihar and Orissa পঞ্জাব, উত্তৰপ্ৰদেশ, বিহাৰ আৰু উৰিষ্যা

- (ii) Punjab, Uttar Pradesh, Bihar, Bengal and Assam পঞ্জাব, উত্তৰপ্ৰদেশ, বিহাৰ, বন্ধ আৰু অসম
- (iii) Punjab, Uttar Pradesh, Bihar and Madhya Pradesh পঞ্জাব, উত্তৰপ্ৰদেশ, বিহাৰ আৰু মধ্যপ্ৰদেশ
- (iv) Punjab, Uttar Pradesh, Rajasthan, Bihar, Madhya Pradesh and Bengal পঞ্জাব, উত্তৰপ্ৰদেশ, ৰাজস্থান, বিহাৰ, মধ্যপ্ৰদেশ আৰু বঙ্গ
- (g) In ancient 'Varna' system of classification, the different castes of people are said to be originated from the different parts of the 'Purusha' or the Primeval Being. According to it, which of the following has the correct order?

  প্রাচীন 'বর্ণ' শ্রেণীবিন্যাস ব্যৱস্থাত বিভিন্ন জাতিৰ ব্যক্তিসকল 'পুৰুষ' বা আদি পুৰুষৰ শ্বীৰৰ বিভিন্ন জংগৰ পৰা সৃষ্টি হৈছিল বুলি কোৱা হয়। এই অনুসৰি ইয়াৰ শুদ্ধ ক্রমটো হ'ল
  - (i) Brahmana-mouth, Kshatriyaarms, Vaishya-thighs, Shudra-feet ব্ৰাহ্মণ-মুখ, ক্ষত্ৰিয়-বাহু, বৈশ্য-উৰু, শৃদ্ৰ-ভৰি
  - (ii) Brahmana-arms, Kshatriya-mouth, Vaishya-feet, Shudra-thighs ব্ৰাহ্মণ-বাহু, ক্ষত্ৰিয়-মুখ, বৈশ্য-ভৰি , শূদ্ৰ-উৰু

- (iii) Brahmana-mouth, Kshatriya-feet, Vaishya-arms, Shudra-thighs ব্ৰাহ্মণ-মুখ, ক্ষত্ৰিয়-ভৰি , বৈশ্য-বাহু , শূদ্ৰ-উৰু
- (iv) Brahmana-feet, Kshatriya-thighs, Vaishya-arms, Shudra-mouth ব্ৰাহ্মণ-ভৰি, ক্ষত্ৰিয়-উৰু, বৈশ্য-বাহু, শূদ্ৰ-মুখ
- (h) Which of the following names is not associated with the Department of Sociology, Lucknow University?

তলৰ কোনটো নাম লক্ষ্ণৌ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমাজতত্ত্ব বিভাগৰ সৈতে জড়িত নহয় ?

- (i) Radhakamal Mukerjee বাধাকমল মুখাৰ্জী
- (ii) G. S. Ghurye জি. এছ. ঘূৰে
- (iii) Dhirendranath Majumdar ধীবেন্দ্ৰনাথ মজুমদাৰ
- (iv) Dhurjati Prasad Mukerji ধৃৰ্জটি প্ৰসাদ মুখাৰ্জী

(i) Name the Indian Sociologist who is credited with bridging the gap between gender studies and studies of kinship in India.

ভাৰতত লিঙ্গ অধ্যয়ন আৰু সগোত্ৰীয়তা অধ্যয়নৰ মাজৰ ব্যৱধান দূৰ কৰাৰ বাবে জড়িত ভাৰতীয় সমাজতত্ত্ববিদৰ নাম লিখা।

- (i) Andre Beteille এন্ডু বেটে
- (ii) M. N. Srinivas এম. এন. শ্রীনিবাস
- (iii) Leela Dube লীলা ডুবে
- (iv) Maitrayee Chaudhuri মৈত্ৰেয়ী চৌধুৰী
- (j) A Philosophy for NEFA is a book written by

A Philosophy for NEFA গ্রন্থখন লিখিছিল

- (i) Verrier Elwin ভেৰিয়াৰ এলৱিন
- (ii) G. S. Ghurye া জি. এছ. ঘূৰে
- (iii) Gopinath Bordoloi গোপীনাথ বৰদলৈ
- (iv) Irawati Karve ইৰাৰতী কাৰ্ভে

- (k) Which term describes societies where the family name and the inheritance of property passes down the male line?
  তলৰ কোনটো শৰ্কই পৰিয়ালৰ নাম আৰু সম্পত্তিৰ উত্তৰাধিকাৰী পুৰুষযোগেদি তললৈ যোৱা সূচায়?
  - (i) Matrilineal / মাতৃসূত্রীয়
  - (ii) Androlineal / এন্ড্র'সূত্রীয়
  - (iii) Homolineal / একসূত্রীয়
  - (iv) Patrilineal / পুৰুষসূত্ৰীয়
- (l) Who is the author of the book, Anthropological Explorations in Gender: Intersecting Fields?

Anthropological Explorations in Gender : Intersecting Fields গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

- (i) Leela Dube লীলা ডুবে
- (ii) Simone de Beauvoir চিমন ডি বুভেৰা
- (iii) Irawati Karve ইৰাৰতী কাৰ্ভে
- (iv) Bina Agarwal বীণা আগৰৱালা

(m) Who among the following sociologists had worked extensively among the tribal population of India and strongly advocated for the protection of tribal land and minimizing of external interventions in their lives?

তলৰ কোনগৰাকী সমাজতাত্ত্বিকে ভাৰতৰ জনজাতীয় জনসংখ্যাৰ লগত বিশদভাৱে কাম কৰিছিল আৰু বিশ্বাস কৰিছিল জনজাতীয় ব্যক্তিসকলৰ মাটিৰ সুৰক্ষা আৰু তেওঁলোকৰ জীৱনত বাহ্যিক আগ্ৰাসনৰ পৰা মুক্ত হোৱাৰ বিষয়ে ?

- (i) G. S. Ghurye জি. এছ. ঘূৰে
- (ii) M. N. Srinivas এম. এন. গ্রীনিবাস
- (iii) Verrier Elwin ভেৰিয়াৰ এলৱিন
- (iv) None of them ওপৰৰ এজনও নহয়
- (n) Name the sociologist who was also an economist by training and who viewed the economic development in India in terms of historical and cultural specificities.

এগৰাকী সমাজতাত্ত্বিক যি অর্থনীতিৰো প্রশিক্ষণপ্রাপ্ত আৰু যিয়ে ভাৰতৰ অর্থনৈতিক উন্নয়নক ঐতিহাসিক আৰু সাংস্কৃতিক বিশেষত্বৰে চাব বিছাৰে, তেওঁ হ'ল

(i) D. P. Mukerji / ডি. পি. মুখাৰ্জী

(Turn Over)

- (ii) M. N. Srinivas এম. এন. শ্রীনিবাস
- (iii) Verrier Elwin ভেৰিয়াৰ এলৱিন
- (iv) Andre Beteille এন্দ্রে বেটে
- (o) According to Irawati Karve, a joint family is a group of people who ইৰাৱতী কাৰ্ভেৰ মতে, এটি যুগ্ম পৰিয়াল হ'ল কিছু ব্যক্তিৰ সমষ্টি থিয়ে
  - (i) live under one roof এখন ঘৰৰ ছালতে বাস কৰে
  - (ii) live under different roofs বেলেগ বেলেগ ঘৰৰ ছালত বাস কৰে
  - (iii) does not eat together একেলগে খাদ্য নাখায়
  - (iv) does not hold common property
    একে সম্পত্তিৰ অধিকাৰ নাথাকে

2. Answer any five of the following questions:

2×5=10

তলৰ যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the four 'Varnas' according to Hindu tradition?
  হিন্দু পৰম্পৰা অনুসৰি চাৰিটা 'বৰ্ণ' কি কি ?
- (b) Name two early sociologists from Lucknow University. লক্ষ্ণো বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দুগৰাকী প্ৰাচীন সমাজতাত্ত্বিকৰ নাম লিখা।
- (c) Explain the concept of westernization.
  পশ্চিমীয়াকৰণ ধাৰণাটি বৰ্ণনা কৰা।
- (d) What is secularization?
  ধর্ম নিবপেষ্টীকবণ কি ?
- (e) Explain the process of modernization.
  আধৃনিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বৰ্ণনা দিয়া।
- (f) Define tribe.
  জনজাতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (g) Explain the concept of social ecology. সামাজিক পৰিৱেশৰ ধাৰণাটি বৰ্ণনা কৰা।
- (h) What is kinship? সগোত্রতা কি?
- 3. Write short notes on any four of the following: 5×4=20 তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা:
  - (a) Sanskritization সাংস্কৃতিকৰণ
  - (b) Joint Family যুগ্ম পৰিয়াল
  - (c) Varna theory of caste জাতিৰ বৰ্ণ তত্ত্ব
  - (d) Radhakamal Mukerjee's theory of values
    ৰাধাকমল মুখাৰ্জীৰ মূল্যবোধৰ তত্ত্ব
  - (e) Emergence of sociology in India ভাৰতত সমাজতত্ত্বৰ উত্থান

- (f) Role of Sadhus in Indian Tradition ভাৰতীয় পৰম্পৰাত সাধুসকলৰ অৱদান
- (g) Irawati Karve 'ইৰাবতী কাৰ্ভে
- (h) Leela Dube লীলা ডুবে
- **4.** Answer any *four* of the following questions: $10\times4=40$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া:

(a) What are the six characteristic features of caste system as explained by G. S. Ghurye? Explain these features.

জি. এছ. ঘূৰেৰ মতে জাতিৰ ছটা বৈশিষ্ট্য কি কি? এই বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে বহলাই লিখা।

(b) Explain G. S. Ghurye's position vis-á-vis Scheduled Tribes in India.

জি. এছ. ঘূৰেৰ অৱস্থান ভাৰতৰ অনুসূচীত জাতি অনুসৰি বৰ্ণনা কৰা। (c) Explain D. P. Mukerji's view on unity in diversity in India.

বৈচিত্ৰ্যতাৰ মাজত ঐক্য সম্বন্ধে ডি. পি. মুখাৰ্জীৰ ধাৰণা বৰ্ণনা কৰা।

(d) Elucidate Radhakamal Mukerjee's concept of universal civilization.

ৰাধাকমল মুখাৰ্জীৰ সাৰ্বজ্বনীন সভ্যতা সম্পৰ্কে ধাৰণাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Radhakamal Mukerjee has put a lot of emphasis on the interdisciplinary approach to study society. Elucidate.
সমাজ অধ্যয়ন কৰিবলৈ আন্তঃবিভাগীয় ধাৰণাৰ বিষয়ে

সমাজ অধ্যয়ন কৰিবলৈ আন্তঃবিভাগীয় ধাৰণাৰ বিষয়ে ৰাধাকমল মুখাৰ্জীয়ে যথেষ্ট গুৰুত্ব দিছিল। ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Give an overview of the academic works of Verrier Elwin among the tribal population in India.

ভাৰতৰ জনজাতীয় সমাজৰ মাজত ভেৰিয়াৰ এলৱিনে কৰা শৈক্ষিক কাৰ্যসমূহৰ এক সম্যক ধাৰণা আগবঢ়োৱা।

(g) Explain a few concepts of social change as provided by M. N. Srinivas.

সমাজ পৰিবৰ্তন সম্পৰ্কে এম. এন. শ্ৰীনিবাসে আগবঢ়োৱা কিছু ধাৰণা বৰ্ণনা কৰা। (h) Elucidate Leela Dube's central idea of the construction of gender in Indian society.

ভাৰতীয় সমাজত লিংগ প্ৰকৰণৰ গঠন সম্পৰ্কে লীলা ডুবেৰ কেন্দ্ৰীয় ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

- (i) Write a note on Irawati Karve's works on Kinship Organizations in India.
  ভাৰতৰ সগোত্ৰীয় সংগঠন সম্পৰ্কে ইৰাৱতী কাৰ্ভেৰ অধ্যয়নসমূহৰ সম্পৰ্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।
- (j) Explicate G. S. Ghurye's ideas of city and civilization. নগৰ আৰু সভ্যতা সম্পৰ্কে জি. এছ. ঘূৰেৰ ধাৰণাসমূহৰ বহলভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

***